

Άρθρο 16: Ο εχθρός λαός

Του ΘΑΝΑΣΗ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΥ

ΗΤΑΝ ΛΑΘΟΣ του Γιώργου Παπανδρέου να θέσει με τόση έμφαση στη Βουλή το ζήτημα της αναθεώρησης του άρθρου 16 του Συντάγματος σε σχέση με τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Δέχθηκε τα ομαδόν πυρά της αριστεράς -με την οποία το ΠΑΣΟΚ έχει κάθε συμφέρον να συνεννοείται, ιδεολογικά τουλάχιστον. Συντάχθηκε ουσιαστικά με τη Νέα Δημοκρατία. Ενίσχυσε έτσι την -καταστροφική για το ΠΑΣΟΚ- άποψη ότι τα δύο κόμματα εξουσίας δεν διαφέρουν.

Η ΟΜΙΛΙΑ του πρωθυπουργού για τα θέματα της παιδείας ήταν κενή περιεχομένου. Σανίδα σωτηρίας του προσέφερε ο κ. Παπανδρέου με τη συναινετική αναφορά του στο άρθρο 16. Χωρίς σοβαρά επιχειρήματα:

* Το «μετεμφυλιακό κατάλοιπο» της απαγόρευσης των ιδιωτικών πανεπιστημίων, ως επιχείρημα για την αναθεώρηση του άρθρου 16, είναι σαθρό. Το άρθρο 16 θεσπίστηκε το 1975. Δύο αναθεωρήσεις του Συντάγματος, με πρωτοβουλία και πλειοψηφία του ΠΑΣΟΚ, το 1986 και το 2001, δεν το άγγιξαν. Στην τελευταία αναθεώρηση το ζήτημα τέθηκε, αλλά αποκρούστηκε από την τότε κυβερνητική πλειοψηφία. Ο κ. Γιώργος Παπανδρέου είχε αντίθετη άποψη, αλλά αυτή δεν δίνει βάση στο έωλο επιχείρημα του «μετεμφυλιακού καταλοίπου».

* Το εξωθεσμικό δημοψήφισμα που πρότεινε ο κ. Παπανδρέου, πριν από την αναθεωρητική απόφαση της επόμενης Βουλής για όλα τα θέματα της παιδείας, προκάλεσε ευλόγως τον πρωθυπουργικό σαρκασμό: «Συμφωνήστε εσείς να υποστηρίξετε και να υπερψηφίσετε την αναθεώρηση του άρθρου 16 και εμείς θα συμφωνήσουμε -εάν, εφόσον και όταν το ΠΑΣΟΚ γίνει κυβέρνηση- να σας βοηθήσουμε να οργανώσετε το δημοψήφισμα που θέλετε». Τότε, όμως, ούτε δημοψήφισμα θα χρειάζεται, ούτε βοήθεια.

ΜΙΑ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΗ που είχαμε δημοσιεύσει στο φύλλο της 18ης Ιουνίου 2006 έδειχνε ότι μόλις το 38% ήταν υπέρ των ιδιωτικών ΑΕΙ. 54,2% ήταν εναντίον. 71,3% των ψηφοφόρων του ΠΑΣΟΚ, 63,3% των άλλων κομμάτων αλλά και 31,1% της Ν.Δ.! Η κοινή γνώμη, βέβαια, μπορεί να αλλάξει. Οι πολιτικοί ηγέτες θέλουν να την καθοδηγούν ή και να την παρασύρουν στις απόψεις τους. Δεν μπορεί, όμως, να την αγνοούν.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ αν θα αρθεί ή όχι η απαγόρευση των ιδιωτικών πανεπιστημίων είναι λιγότερο σημαντικό από το πώς θα αποφασιστεί η αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος. Το πρόβλημα είναι μέγα αλλά η απάντηση τόσο εύκολη όσο και κακή: ερήμην του λαού. Φταίει η διαδικασία της αναθεώρησης. Αυτή είναι που πρέπει να αναθεωρηθεί.

ΤΟ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑ που πρότεινε ο κ. Παπανδρέου και ο σαρκασμός του κ. Καραμανλή αναδεικνύουν τη μεγάλη πληγή της αναθεωρητικής διαδικασίας. Η εκλογή Βουλής και κυβέρνησης δεν συνδέεται στην πράξη με την αναθεώρηση του Συντάγματος. Άλλο το αντικείμενο της μιας, άλλο της άλλης. Συγκυριακό, αναστρέψιμο, βραχυπρόθεσμο το πρώτο. Δομικό, πάγιο (στη λογική του), μακροπρόθεσμο το δεύτερο. Για την αναθεώρηση του Συντάγματος οι θεσμοί της άμεσης δημοκρατίας είναι πρόσφοροι. Στη Γαλλία το συνταγματικό δημοψήφισμα είναι ο κανόνας.

Η ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ προς τον λαό στη συνταγματική αναθεώρηση είναι ό,τι χειρότερο. Τι θα ήταν απλούστερο και δημοκρατικότερο από το να ερωτηθεί το εκλογικό σώμα για την αναθεώρηση του άρθρου 16; Ναι ή όχι στα ιδιωτικά πανεπιστήμια; Αντί για το νεφελώδες, γενικό και εξωθεσμικό δημοψήφισμα του κ. Παπανδρέου και τις ειρωνείες του κ. Καραμανλή, πρέπει να προβλεφθεί συνταγματικό δημοψήφισμα, επικυρωτικό ή ακυρωτικό της κοινοβουλευτικής πρότασης. Με αναθεώρηση της αναθεωρητικής διαδικασίας, ώστε να συμμετέχει σ' αυτήν και ο λαός. Τον θεωρούν εχθρό. Μήπως όμως δεν είναι;